

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 12 lutego 2016 r. wniesionym przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. powód M. P. (1) wniósł o stwierdzenie nieistnienia lub nieważności:

- 1) Uchwały nr (...) Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. z dnia 06.06.2014 r. w sprawie wyboru członków Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. ,
- 2) Uchwały nr (...) Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. z dnia 8.01.2015 r. w sprawie odwołania M. P. (1) z funkcji Prezesa Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł.,
- 3) uchwały Zarządu w sprawie rozwiązania z powodem umowy o pracę działającym w składzie z nieuprawnionym Prezesem Zarządu E. S. wybranym przez Radę Nadzorczą w nieuprawnionym składzie.

Powód wniósł nadto o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów postępowania. W uzasadnieniu M. P. (1) podnosił, że w/w uchwały zostały podjęte przez organ, w którego składzie zasiadały osoby nieuprawnione (I. B. – F., I. T. i M. P. (2)), które na Walnym Zgromadzeniu Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie wyboru członków Rady Nadzorczej Spółdzielni nie uzyskały wymaganej większości głosów. (pozew k. 2-5)

W odpowiedzi na pozew pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w Ł. wniosła oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu. Pozwana podniosła, że uchwała Walnego Zgromadzenia Spółdzielni dotycząca wyboru członków do Rady Nadzorczej została podjęta zgodnie z obowiązującymi przepisami. (odpowiedź na pozew k. 56-59)

W piśmie procesowym z dnia 26 lipca 2016 r. powód stwierdził, że Rada Nadzorcza Spółdzielni zgodnie z Regulaminem Spółdzielni powinna liczyć 9 członków, w tym: z zasobów osiedla (...) – 5 członków, z zasobów osiedla (...) – 2 członków oraz z zasobów osiedla (...) – 2 członków. Powód podniósł także, iż z protokołu Komisji Skrutacyjnej z dnia 6 czerwca 2014 r. wynika, że Walne Zgromadzenie nie wybrało Rady Nadzorczej Spółdzielni gdyż nie zostali wybrani członkowie z zasobów osiedla (...), natomiast z zasobów osiedla (...) i (...) – wybranych zostało tylko po 1 członku, zamiast po 2. (pismo procesowe powoda k. 464)

W toku postępowania strony popierały swoje stanowiska w sprawie. Na rozprawie w dniu 29 września 2016 r. powód podnosił, że liczenie głosów za przyjęciem uchwały nr (...) z dnia 6 czerwca 2014 r. przebiegało nieprawidłowo, gdyż nie zostały policzone głosy tych osób, które uczestniczyły w zebraniu, a nie oddały głosów i oświadczył, że głosy takie powinny zostać potraktowane jako wstrzymujące się. (protokół z rozprawy z dnia 29.09.2016 r. k. 530-531)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 27 czerwca 2013 r. pomiędzy Spółdzielnią Mieszkaniową (...) w Ł. reprezentowaną przez Radę Nadzorczą Spółdzielni, a powodem M. P. (1) została zawarta umowa o pracę na czas określony do dnia 31 stycznia 2014 r. Na mocy tej umowy powodowi zostało powierzono stanowisko Prezesa Zarządu Spółdzielni. (umowa o pracę k. 6)

W dniu 23 stycznia 2014 r. umowa ta została przekształcona w umowę o pracę na czas nieokreślony, począwszy od dnia 1 lutego 2014 r. (umowa o pracę k. 7)

W dniu 6 czerwca 2014 r. Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. podjęło Uchwałę nr (...) w sprawie uchwalenia Regulaminu Walnego Zgromadzenia Spółdzielni, która weszła w życie z dniem podjęcia. (uchwała nr (...) z dnia 6.06.2014 r. k. 14)

Jednym z punktów porządku obrad Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w tym dniu było przeprowadzenie tajnego głosowania w sprawie wyboru członków Rady Nadzorczej. (porządek obrad k.64)

Zgodnie § 36 Statutu pozwanej Spółdzielni oraz § 13 w/w Regulaminu Rada Nadzorcza pozwanej Spółdzielni składa się z 9 członków, w tym: z zasobów osiedla (...) – 5 członków, z zasobów osiedla (...) – 2 członków oraz z zasobów osiedla (...) – 2 członków, przy czym do Rady Nadzorczej powinien być wybierany nie więcej niż jeden członek z danej nieruchomości (ust. 1). Stosownie do dyspozycji § 14 Regulaminu listę kandydatów do Rady Nadzorczej zgłoszonych przez członków zgodnie z § 13 ust. 2 – 4 regulaminu oraz § 26 ust. 5 statutu Spółdzielni, Zarząd Spółdzielni sporządza listę kandydatów do tego gremium i przekazuje ją Komisji Mandatowo - Wyborczej Walnego Zgromadzenia. Wybory członków Rady Nadzorczej przeprowadza się przy pomocy kart wyborczych, na których umieszczone są imiona i nazwiska członków – kandydatów, uprawnionych do lokali w poszczególnych nieruchomościach na podstawie § 32 ust. 1, w kolejności alfabetycznej, a głosowanie odbywa się poprzez złożenie karty wyborczej do urny w obecności na podstawie w obecności Komisji Mandatowo-Wyborczej. (§ 15 Regulaminu oraz § 36-37 Statutu). Komisja Mandatowo-Wyborcza oblicza liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów i sporządza protokół z tych czynności. Do Rady Nadzorczej pozwanej spółdzielni zostają wybrani kandydaci, którzy uzyskali największą liczbę głosów z danego zasobu, zgodnie z przypadającą na ten zasób liczbą członków Rady. (§ 38 Statutu). (Regulamin Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. k. 66-71; Statut Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. [2014] k. 488-501)

W dniu 6 czerwca 2014 r. Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. podjęło Uchwałę nr (...) w której, na podstawie § 24 ust. 1 pkt. 12 oraz §§ 32 – 35 Statutu Spółdzielni, dokonało wyboru Rady Nadzorczej Spółdzielni na kadencję w latach 2014-2017. W uchwale tej do Rady Nadzorczej zostały wybrane następujące osoby:

- 1) I. F. – B. (zasoby osiedla (...)),
- 2) I. T., (zasoby osiedla (...)),
- 3) M. K. (zasoby osiedla (...)),
- 4) Z. R. (zasoby osiedla (...)),
- 5) D. R. (zasoby osiedla (...)),
- 6) B. C. (zasoby osiedla (...)),
- 7) G. Ś. (zasoby osiedla (...)),
- 8) M. P. (2) (zasoby osiedla (...)),
- 9) E. S. (zasoby osiedla (...)).

Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia, a jej integralnym elementem był Protokół Komisji Skrutacyjnej Walnego Zgromadzenia z dnia 6 czerwca 2014 r. dotyczący wyborów do Rady Nadzorczej. Komisja Skrutacyjna – zgodnie z § 34 ust. 3 Statutu Spółdzielni obliczyła liczbę oddanych głosów na kandydatów na członków Rady Nadzorczej. Zgodnie protokołem Komisji w głosowaniu wzięło udział 125 członków Spółdzielni, oddano 120 głosów ważnych i 5 głosów nieważnych. Z treści tego dokumentu wynika, że najwyższą ilość głosów wśród kandydatów osiedla (...) uzyskała I. T. (60) i I. B. – F. (58), - wśród kandydatów osiedla (...) D. R. (92), Z. R. (83), M. J. (78), B. C. (77) oraz G. Ś. (69) oraz M. K. (68) natomiast wśród kandydatów osiedla (...) – E. S. (95) i M. P. (2). (62)

Przed podjęciem uchwały Zarząd Spółdzielni sporządził listę kandydatów do Rady Nadzorczej zgłoszonych przez członków Spółdzielni, na której znalazło się 16 osób i przekazał ją Komisji Mandatowo - Wyborczej Walnego Zgromadzenia. Po przeprowadzeniu głosowania na Walnym Zgromadzeniu Spółdzielni w dniu 6 czerwca 2014 r. Przewodniczący Komisji Skrutacyjnej przeczytał listę osób wybranych na członków Rady Nadzorczej i odczytał treść uchwały (...). (uchwała nr (...) z dnia 6.06.2014 r. k. 9; Protokół Komisji Skrutacyjnej Walnego Zgromadzenia z dnia 6 czerwca 2014 r. k. 92-93; lista kandydatów do Rady Nadzorczej k. 91 i Protokół Komisji Mandatowo -

Wyborczej Walnego Zgromadzenia z dnia 6.06.2014r. k. 90; protokół Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) (str. 37) – k. 94-122; lista obecności k. 547-682)

Przy obliczaniu wymaganej większości głosów przy wyborach do organów spółdzielni i przy podejmowaniu innych uchwał przez organy Spółdzielni uwzględnione zostały tylko głosy oddane za i przeciw uchwale, stosownie do dyspozycji § 26 ust. 3 Statutu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. (Statut Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. [2014] k. 488-501)

Uchwałą z dnia 8 stycznia 2015 r. nr (...) Rada Nadzorcza Spółdzielni działając na mocy § 37 ust. 1 pkt. 6 oraz pkt. 11 statutu spółdzielni odwołała M. P. (1) z funkcji Prezesa Zarządu z dniem 8 stycznia 2015 r. z jednoczesnym wypowiedzeniem stosunku pracy ze skutkiem na dzień 28 lutego 2015 r. przy zachowaniu jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia. Uchwała została podpisana przez E. S. jako Przewodniczącą Rady Nadzorczej, D. R. jako Zastępcę Przewodniczącego Rady Nadzorczej oraz G. Ś. jako Sekretarza Rady Nadzorczej. (uchwała nr (...)z dnia 8.01.2015 r. k. 10-10v.)

W dniu 14 stycznia 2016 r. Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. na podstawie art. 53 § 1 pkt. 1 lit. b Kodeksu Pracy rozwiązał z M. P. (1) umowę o pracę zawartą w dniu 23 stycznia 2014 r. bez wypowiedzenia z uwagi na niezdolność do pracy na skutek choroby trwającej dłużej niż łączny okres pobierania z tego tytułu wynagrodzenia i zasiłku. (rozwiązanie umowy o pracę k. 8)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, których wiarygodność nie budziła wątpliwości Sądu i które nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powód M. P. (1) wniósł o stwierdzenie nieistnienia lub nieważności:

Uchwały nr (...) Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. z dnia 06.06.2014 r. w sprawie wyboru członków Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. , Uchwały nr (...)Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej (...)

w Ł. z dnia 8.01.2015 r. w sprawie odwołania M. P. (1) z funkcji Prezesa Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. oraz uchwały Zarządu w sprawie rozwiązania z powodem umowy o pracę. Zdaniem powoda Rada Nadzorcza nie została wybrana w sposób prawidłowy i do jej składu zostały powołane osoby nieuprawnione, które na Walnym Zgromadzeniu Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. z dnia 6 czerwca 2014 r. podczas wyboru członków organu nie uzyskały wymaganej większości głosów. (I. B. – F., I. T. i M. P. (2)), a zatem podjęte przez nią uchwały nie mogą być prawnie skuteczne .

Pozwana Spółdzielnia wnosząc o oddalenie powództwa stwierdziła, iż powództwo zostało wytoczone po upływie terminu określonego w art.42 §6 ustawy Prawo Spółdzielcze oraz, że zarzuty pozwu co do zaistnienia nieprawidłowości przy podjęciu uchwały nr14/2014 w sprawie wyboru członków Rady Nadzorczej nie są zasadne.

Problematykę związaną z funkcjonowaniem spółdzielni reguluje ustawa z o spółdzielniach mieszkaniowych z 15 grudnia 2000 r. (Dz. U. Nr 119 z 2003 r. poz. 1116 ze zm. tj Dz.U z 2013r poz. 1222), w brzmieniu obowiązującym w dacie podjęcia zaskarżonej uchwały – dalej powoływana jako u.s.m.. Zgodnie z treścią art. 7 tego aktu prawnego , w zakresie nieuregulowanym do spółdzielni mieszkaniowej stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (tj. Dz.U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848, z późn. zm.)

Obie te ustawy określają zasady działania spółdzielni, jej strukturę organizacyjną i kompetencje poszczególnych organów, jak również prawa i obowiązki członków. Stosownie do art. 42 § 1 prawa spółdzielczego , uchwały walnego zgromadzenia obowiązują wszystkich członków spółdzielni oraz wszystkie jej organy.

Na podstawie art. 42 § 2-3 ustawy Prawo spółdzielcze w zw. z art. 1 ust. 7 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych uchwała walnego zgromadzenia sprzeczna z ustawą jest nieważna, natomiast uchwała sprzeczna z postanowieniami

statutu, bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni, albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka może być zaskarżona do sądu.

Na podstawie w/w przepisu można wywieść trzy odrębne roszczenia dotyczące podejmowanych aktów prawa wewnątrzspółdzielczego: o stwierdzenie nieistnienia uchwały, o stwierdzenie nieważności uchwały oraz o uchylenie uchwały przy czym w dwóch pierwszych sytuacjach mamy do czynienia z powództwami ustalającymi w trybie art. 189 k.p.c.

Legitymacja czynna do wytoczenia tych powództw przysługuje każdemu członkowi spółdzielni oraz zarządowi. Uprawnienie realizowane przez indywidualnego członka nie jest przy tym uzależnione od uczestnictwa w walnym zgromadzeniu, ani też głosowania za czy przeciw uchwale. Powództwo zawsze kieruje się przeciwko spółdzielni, albowiem wyłącznie ten podmiot posiada legitymację procesową bierną.

Termin do zaskarżenia uchwały walnego zgromadzenia spółdzielni określony w art. 42 § 6 prawa spółdzielczego dotyczy wyłącznie sytuacji gdy przedmiotem powództwa jest roszczenie o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia. Powód w niniejszej sprawie domaga się natomiast o stwierdzenie nieistnienia lub nieważności zaskarżonych uchwał. Mając powyższe na uwadze należało uznać, że podniesiony przez stronę pozwaną zarzut, iż powództwo zostało wytoczone po upływie sześciu tygodni od dnia podjęcia zaskarżonej uchwały nie jest zasadne gdyż przy powództwach o ustalenie termin z art. 42§6 pr.sp. nie ma zastosowania .

W myśl przepisu art. 42 § 2 prawa spółdzielczego, uchwała sprzeczna z ustawą jest nieważna. Chodzi tu – podobnie jak w art. 58 § 1 k.c. - o sprzeczność uchwały z przepisem ustawy (tzn. każdej ustawy), a zdaniem Sądu Najwyższego (wyr. 25.2.1998r., I CKN 1026/98, OSN 1999, Nr 9,poz.159) także przepisem względnie obowiązującym, ponadto zaś z przepisem Konstytucji (art.8 ust. 2 Konstytucji), umowy międzynarodowej ratyfikowanej za uprzednią zgodą Sejmu (art. 91 ust.1 i 2 Konstytucji), prawa Unii Europejskiej mającego bezpośrednie zastosowanie w porządku wewnętrznym (art. 91 ust. 3 Konstytucji) i rozporządzenia wydanego przez organ wskazany w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania (art. 92 ust.1 Konstytucji).

Różnica pomiędzy uchwałą bezwzględnie nieważną, a uchwałą nieistniejącą polega na tym, że w pierwszym wypadku oświadczenie woli zostało złożone, jednakże z przyczyn merytorycznych lub formalnych ustawa traktuje je jako nieważne od samego początku, w drugim natomiast wypadku podejmowaniu uchwały towarzyszyły tak daleko idące uchybienia formalne, że w ogóle nie można mówić o złożeniu oświadczenia woli przez spółdzielnię. Uchwała walnego zgromadzenia jest nieistniejąca, w szczególności wtedy, gdy posiedzenie „organu” zostało samorzutnie zwołane przez grupę członków bez zachowania wymaganej procedury, uchwałę podjęto przy braku quorum albo bez wymaganej większości głosów, uchwałę podjęto w sprawie nieobjętej porządkiem obrad, sfalszowano wyniki głosowania, zastosowano przymus fizyczny wobec członków, zaprotokołowano uchwałę bez podjęcia głosowania albo gdy treść uchwały jest niezrozumiała i nie można ustalić jej sensu w drodze wykładni.

Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie nie można zgodzić się ze stanowiskiem powoda, że zaskarżone przez niego uchwały należy uznać za nieistniejące. Powód twierdził, że przy podejmowaniu przez Walne Zgromadzenie uchwały (...)doszło do uchybienia w postaci braku większości głosów wymaganych w ustawie lub statucie gdyż I. F. , I. T. oraz M. P. (2) uzyskali poniżej 63 głosów które, zdaniem powoda powinni otrzymać aby uzyskać większość kwalifikującą ich do wejścia w skład Rady Nadzorczej pozwanej spółdzielni. Według powoda, skoro w głosowaniu uczestniczyło 125 osób, to wymagane minimum głosów, które powinien uzyskać każdy z kandydat na członka tego gremium, aby wejść w jego skład to 63 głosy.((125 x 50%) +1 spośród głosów oddanych przez wszystkich głosujących).

Walne Zgromadzenie członków pozwanej spółdzielni w dniu 6 czerwca 2014 r zostało zwołane w sposób zgodny z przepisami prawa i odbywało się zgodnie z przewidzianym porządkiem obrad i regulaminem, prawidłowość uchwalenia którego nie została zakwestionowana.

Ustawa o spółdzielniach mieszkaniowych nie zawiera regulacji dotyczących trybu powoływania Rady Nadzorczej, natomiast ustawa Prawo Spółdzielcze w brzmieniu ustalonym w tekście jednolitym z dnia 24 października 2013 r

(Dz.U z 2013 r p.1443), tj aktualnym na dzień 6 czerwca 2014 r w art.45 stanowi jedynie , że Rada Nadzorcza składa się co najmniej z trzech członków wybranych stosownie do postanowień statutu przez Walne Zgromadzenie.

W tej sytuacji oceny wyboru członków Rady Nadzorczej pozwanej spółdzielni należy dokonywać w oparciu o jej Statut, który w § 38 stanowi, że zostają do niej wybrani kandydaci, którzy uzyskali największą liczbę głosów z danego zasobu, zgodnie z przypadającą na ten zasób liczbą członków.

Zdaniem powoda pomiędzy treścią § 38 Statutu pozwanej spółdzielni , a treścią art.8³ ust.9 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (w brzmieniu obowiązującym w dacie podjęcia zaskarżonej uchwały) który stanowi, że uchwałę uważa się za podjętą, jeżeli była poddana pod głosowanie wszystkich części walnego zgromadzenia, a za uchwałą opowiedziała się wymagana w ustawie lub statucie większość ogólnej liczby członków uczestniczących w walnym zgromadzeniu zachodzi sprzeczność, mająca wpływ na ważność uregulowań statutowych. W ocenie Sądu stanowisko takie nie jest zasadne. Powołany wyżej przepis ustawy stanowi, że aby uchwała mogła zostać uznana za skutecznie podjętą musi się za nią opowiedzieć wymagana w ustawie lub statucie większość ogólnej liczby członków uczestniczących w walnym zgromadzeniu. Użyte w tym przepisie określenie „większość ” nie oznacza tzw. „zwykłej większości” tj, iż musi być to 50% członków uczestniczących w zgromadzeniu plus jeden , gdyż inaczej odesłanie do „liczby członków wymaganych w ustawie lub statucie” nie byłoby logiczne.

Z załączonych do akt sprawy dokumentów w postaci protokołu Walnego Zgromadzenia, protokołu Komisji Skrutacyjnej dotyczącej wyborów do Rady Nadzorczej, kart wyborczych do tego głosowania, oraz listy osób obecnych na głosowaniu wynika, że osoby, które w dniu 6 czerwca 2014 r zostały wybrane przez Walne Zgromadzenie Członków pozwanej spółdzielni do Rady Nadzorczej uzyskały największą ilość głosów z danego zasobu, zgodnie z przypadającą na ten zasób liczbą członków.

Odnośnie podniesionego przez powoda zarzutu nieważności zaskarżonych uchwał to zgodnie z art. 42 § 3 pr.sp., sankcją względnej nieważności jest dotknięta uchwała walnego zgromadzenia spółdzielni sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka. Przy wykładni i stosowaniu przepisu art. 42 § 3 pr.sp. określającego przesłankę sprzeczności uchwały z dobrymi obyczajami należy mieć na względzie sformułowanie art. 17 ustawy z 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2007 Nr 155, poz. 1095), zgodnie, z którym „Przedsiębiorca wykonuje działalność gospodarczą na zasadach uczciwej konkurencji i poszanowania dobrych obyczajów oraz słusznym interesów konsumentów” (zob. Krzysztof Pietrzykowski Spółdzielnie mieszkaniowe Komentarz 5. wydanie str. 372).

Powód nie wskazał okoliczności, które uzasadniałyby twierdzenie, że zaskarżone uchwały są sprzeczne z postanowieniami statutu, dobrymi obyczajami , godzą w interesy spółdzielni lub mają na celu pokrzywdzenie jej członka. Za takowe niewątpliwie nie może być uznana okoliczność, że wybrana w dniu 6 czerwca 2014 r w sposób prawnie skuteczny Rada Nadzorcza w dniu 8 stycznia 2015 r podjęła uchwałę nr 4/2015 o odwołaniu go z funkcji Prezes, a powołany przez Radę Nadzorczą Zarząd pismem z dnia 14 stycznia 2016 r rozwiązał z nim umowę o pracę.

Mając powyższe na uwadze należało orzec jak w sentencji.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc.